PATVIRTINTA
Plungės r. Žemaitijos kadetų
gimnazijos direktoriaus
2026 m. lapkričio 5 d.
įsakymu Nr. V-730

PLUNGĖS R. ŽEMAITIJOS KADETŲ GIMNAZIJOS VAIRUOTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA NR. 3

I SKYRIUS
BENDROJI DALIS

1. Plungės r. Žemaitijos kadetų gimnazijoje (toliau – „įmonė“), įmonės kodas 191130983, adresas: Draugystės 6B, Alsėdžiai, Plungės rajonas; Plungės r. Žemaitijos kadetų gimnazijos Alsėdžių lopšelio-darželio skyriuje, adresas: Telšių g. 10C, Alsėdžiai, Plungės r.; Plungės r. Žemaitijos kadetų Kulių gimnazijos skyriuje, adresas: Aušros g. 24, Kuliai, Plungės r.; Plungės r. Žemaitijos kadetų Žemaičių Kalvarijos gimnazijos skyriuje, adresas: Gluosnių al.1, Žemaičių Kalvarija, Plungės r. vairuotoju (toliau - vairuotojas) gali dirbti asmuo, nustatyta tvarka pasitikrinęs sveikatą, turintis vairuotojo pažymėjimą, suteikiantį teisę vairuoti mokyklinį autobusą, išklausęs įvadinį darbų saugos ir sveikatos ir darbo vietoje instruktavimus.

2. Vairuotojas privalo laikytis darbo tvarkos taisyklių, vykdyti gimnazijos darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų reikalavimus, darbo priemones naudoti pagal darbo priemonių dokumentuose nurodytus saugaus naudojimo reikalavimus.

3. Periodinis vairuotojo sveikatos tikrinimas atliekamas Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka ir periodiškumu, o žinių patikrinimas (periodinis instruktavimas) atliekamas ne rečiau kaip kartą per 12 mėnesių.

4. Papildomas instruktavimas atliekamas patvirtinus naują saugos ir sveikatos instrukciją arba padarius pakeitimus esančioje, įsitikinus, kad jo žinios nepakankamos, pasikeitus darbo sąlygoms, turinčioms įtakos saugai ir sveikatai, įvykus nelaimingam atsitikimui, susirgus profesine liga ir kitais atvejais, kai to reikalauja įvykį tirianti komisija.

5. Vairuotojas privalo laikytis nustatyto darbo ir poilsio režimo.

6. Vairuotojas privalo nedirbti su techniškai netvarkingomis darbo priemonėmis.

7. Atlikti tik paskirtą darbą, neleisti dirbti pašaliniams asmenims.

8. Vairuotojas privalo informuoti gimnazijos direktorių ar ūkvedį, apie situaciją darbo vietose, darbo patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali keiti pavojų darbuotojų, mokinių ar lankytojų saugai ir sveikatai.

9. Vairuotojas, nukentėjęs dėl nelaimingo atsitikimo darbe, ūmios profesinės ligos, matęs įvykį arba jo pasekmes, privalo nedelsdamas apie tai pranešti gimnazijos direktoriui ar ūkvedžiui, jeigu jis pajėgia tai padaryti.

10. Įvykus nelaimingam atsitikimui, būtina nukentėjusiam suteikti pirmąją pagalbą, o prireikus iškviesti greitąją medicinos pagalbą tel.: 112.

11. Vairuotojui, pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta atsakomybė.

II SKYRIUS
VAIRUOTOJAS PRIVALO

12. Žinoti ir tiksliai vykdyti kelių eismo taisyklių reikalavimus.

13. Mokėti suteikti pirmąją medicinos pagalbą sau ir kitiems nukentėjusiems nelaimingo atsitikimo metu.

14. Pastebėjęs gaisrą vairuotojas nedelsdamas turi pranešti ugniagesiams pagalbos telefonu 112, iškviesti į gaisravietę gimnazijos administracijos darbuotojus, gesinti gaisro židinį turimomis gaisro gesinimo priemonėmis.

15. Žinoti kaip jam elgtis kilus gaisrui, kur laikomos pirminės gaisro gesinimo priemonės, mokėti praktiškai jas panaudoti gaisro gesinimui.

16. Žinoti, kad draudžiama savavališkai keisti arba šalinti mokykliniame autobuse įrengtus apsaugos įtaisus.

17. Laikytis nustatyto darbo ir poilsio režimo.

18. Informuoti gimnazijos direktorių ir jo įgaliotą asmenį apie situaciją darbo vietose ar kitose vietose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai.

19. Vykdyti gimnazijos direktoriaus ir jo įgaliotų asmenų teisėtus nurodymus.

III SKYRIUS
VAIRUOTOJO TEISĖS

20. Reikalauti, kad gimnazijos direktorius ar jo įgaliotas asmuo užtikrintų saugų darbą.

21. Nustatyta tvarka atsisakyti dirbti, jeigu yra pavojus sveikatai ar gyvybei, taip pat dirbti tuos darbus, kurie nesulygti darbo sutartimi ir kuriuos saugiai atlikti neišmokytas.

22. Nustatyta tvarka reikalauti, kad būtų atlyginta žala, padaryta sveikatai dėl nesaugių darbo sąlygų.

23. Nedirbti su techniškai netvarkinga transporto ir darbo priemonėmis - apie tai informuoti gimnazijos direktorių ar jo įgaliotą asmenį.

IV SKYRIUS
PAVOJINGI RIZIKOS VEIKSNIAI

24. Autoįvykiai.

25. Apsinuodijimas iš variklio išmetamomis dujomis.

26. Terminiai ir cheminiai nudegimai.

27. Triukšmas ir vibracija.

V SKYRIUS
VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

28. Vairuotojas turi patikrinti automobilio techninę būklę - apžiūrėti automobilį iš išorės ir įsitikinti, ar nepažeistas kėbulas, ar neteka alyva, degalai, aušinimo stabdžių ir amortizatorių skysčiai ir gedimus pašalinti.

29. Nuvalyti automobilio numerius, stiklus, apšvietimo ir signalizacijos prietaisus, įsitikinti – ar tvarkingi durų, variklio gaubto užraktai.

30. Patikrinti ar yra ir jei reikia, pripilti iki normalaus lygio:

30.1. alyvos į variklį;

30.2. aušinimo skysčio į radiatoriaus išsiplėtimo bakelį;

30.3. stabdžių skysčio ir sankabos hidraulinių pavarų maitinimo bakelius;

30.4. elektrolito į akumuliatorių bateriją;

30.5. degalų į baką.

31. Patikrinti:

31.1. ar sankabos, stabdžio pedalų laisvoji eiga atitinka automobilio instrukcijoje nurodytąją;

31.2. ar veikia stovėjimo stabdžiai;

31.3. koks vairaračio laisvumas;

31.4. koks oro slėgis padangose, ar gerai pritvirtinti ratai;

31.5. ar įrankių komplekte ko nors netrūksta, ar įrankiai tvarkingi;

31.6. ar automobilyje yra medicinos vaistinėlė, gesintuvas, vilkimo lynas, saugos diržai;

31.7. kaip veikia šildymas, kontroliniai matavimo prietaisai žiemos metu.

32. Vairuotojas turi susipažinti su užduotimi, maršruto ypatybėmis.

VI SKYRIUS
VEIKSMAI DARBO METU

33. Nuolat stebėti kontrolės matavimo prietaisus ir automobilio mechanizmų darbą.

34. Nuo priekyje važiuojančios transporto priemonės laikytis tokiu atstumu, kad atsižvelgiant į gamtines sąlygas, kelio būklę ir važiavimo greitį galima būtų automobilį saugiai sustabdyti.

35. Nedelsdamas sustoti, jei sulūžo ar sugedo automobilis, taip pat esant kitiems gedimams, kurie kelia grėsmę pėsčiųjų saugumui ar pačiam vairuotojui.

36. Automobilio variklis užvedamas starteriu.

37. Draudžiama užvesti variklį tempiant automobilį kitu automobiliu.

38. Stovinčiam autobuse ir varikliui dirbant vairuotojui miegoti draudžiama.

39. Sugedus automobiliui kelyje, reikia pastatyti avarinį ženklą, pagal eismo taisykles.

40. Jei negresia pavojus esantiems automobilyje žmonėms vairuotojas pats pašalina smulkius automobilio gedimus.

41. Esant rimtesniems gedimams, reikia vykti į artimiausią remonto dirbtuvę ar grįžti į garažą.

42. Uždaroje patalpoje, įjungus variklį, galima dirbti ne ilgiau kaip 5 minutes. Kitaip galima apsinuodyti išmetamosiomis dujomis.

43. Vairuotojui draudžiama vairuoti autobusą neblaiviam arba apsvaigusiam nuo narkotikų, taip pat sergant ar pervargus.

44. Perduoti automobilį kitam asmeniui, jei pastarasis su savimi neturi vairuotojo pažymėjimo, suteikiančio teise vairuoti šios kategorijos automobilį, taip pat, jei jo pavardė neįrašyta į kelionės lapą.

45. Nukrypti nuo maršruto, kuris nurodytas kelionės lape.

46. Šildyti automobilį atvira ugnimi.

VII SKYRIUS
VEIKSMAI AVARINIAIS ATVEJAIS

48. Įvykus avarijai, nedelsiant pranešti gimnazijos direktoriui ar ūkvedžiui.

49. Iki tyrimo pradžios išsaugoti vietą tokią, kokia ji buvo avarijos metu, jei tai nekelia pavojaus žmonių gyvybei.

50. Iškviesti kelių policiją ir laukti įvykio vietoje iki jai atvykstant.

51. Jei būtina, iškviesti gelbėjimo tarnybas pagalbos telefonu 112.

52. Suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiems, jei nukentėjęs asmuo gaivinamas, tai gaivinti iki atvyks medicininė pagalba.

53. Jei neįmanoma iškviesti medicininės pagalbos, tai pasirūpinti, kad nukentėjusiuosius į artimiausią gydymo įstaigą nugabentų pakeliui važiuojanti transporto priemonė.

54. Imtis priemonių, kad atvažiuojančios mašinos pastebėtų avarijos vietą.

55. Įvykus nelaimingam atsitikimui, reikia nedelsiant suteikti pirmąją medicinos pagalbą sau ar kitiems nukentėjusiems ir pranešti apie įvykį gimnazijos direktoriui ar ūkvedžiui.

56. Darbo metu susižeidus nors ir nelabai sunkiai, įvykio negalima nuslėpti, apie jį reikia pranešti gimnazijos direktoriui ar ūkvedžiui ar jo įgaliotam asmeniui.

57. Kilus gaisrui, reikia iškviesti ugniagesius pagalbos telefonu 112, informuoti gimnazijos direktorių ar jo įgaliotą asmenį ir gesinti gaisro židinį turimomis priemonėmis.

58. Ištikus nelaimingam atsitikimui pakeliui į darbą arba iš darbo, jis pats arba per kitus asmenis privalo pranešti apie įvykį gimnazijos direktoriui ar ūkvedžiui ar jo įgaliotam asmeniui ir nurodyti įvykio aplinkybes bei pasekmes.

VI SKYRIUS
DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

48. Autobusą palikti nustatytoje saugojimo vietoje.

49. Išjungti autobuso variklį.

50. Uždaryti mašinos langus, liuką, nepalikti automobilyje užvedimo raktelių, dokumentų ir asmeninių daiktų.

51. Uždaryti autobuso duris, įjungti signalizaciją.

52. Apie visus trūkumus, pastebėtus darbo metu pranešti gimnazijos direktoriui ar ūkvedžiui.